

Дві поїздки з виставками в Хорватію були наслідком нових віянь у нашому пострадянському житті.

Перша виставка відбулася в невеличкій галереї Іози Вили в центрі Загреба. Друга — у галереї науково-дослідного інституту імені Руже Бошковића.

На відкритті виставки чотирьох українських художників (В. Войтовић, В. Міт'єнко, Л. Міт'єнко, В. Радько) у маленькій приватній галереї були присутні консули чотирьох європейських країн. Нам це було в дивину.

Першого разу їхали з пригодами. Нас висадили з потягу на кордоні Угорщини й Хорватії (виявляється, слід було мати при собі по 50 доларів, а валюти в нас зовсім не було). Плакати з нашими фотографіями, на яких було зазначено, що в Загребі відкривається наша виставка, не справили жодного враження (роботи були відправлені раніше). Щоб довести, що ми художники, я зголосився за 15 хвилин намалювати портрет старшого прикордонника. Добре, що він був із вусами. Портрет, йому сподобався, я підписав роботу, і нас посадили в спеціальний потяг, яким прикордонники й митники поверталися до Загреба. Ми прибули на місце, по-моєму, навіть раніше того потягу, з якого нас висадили.

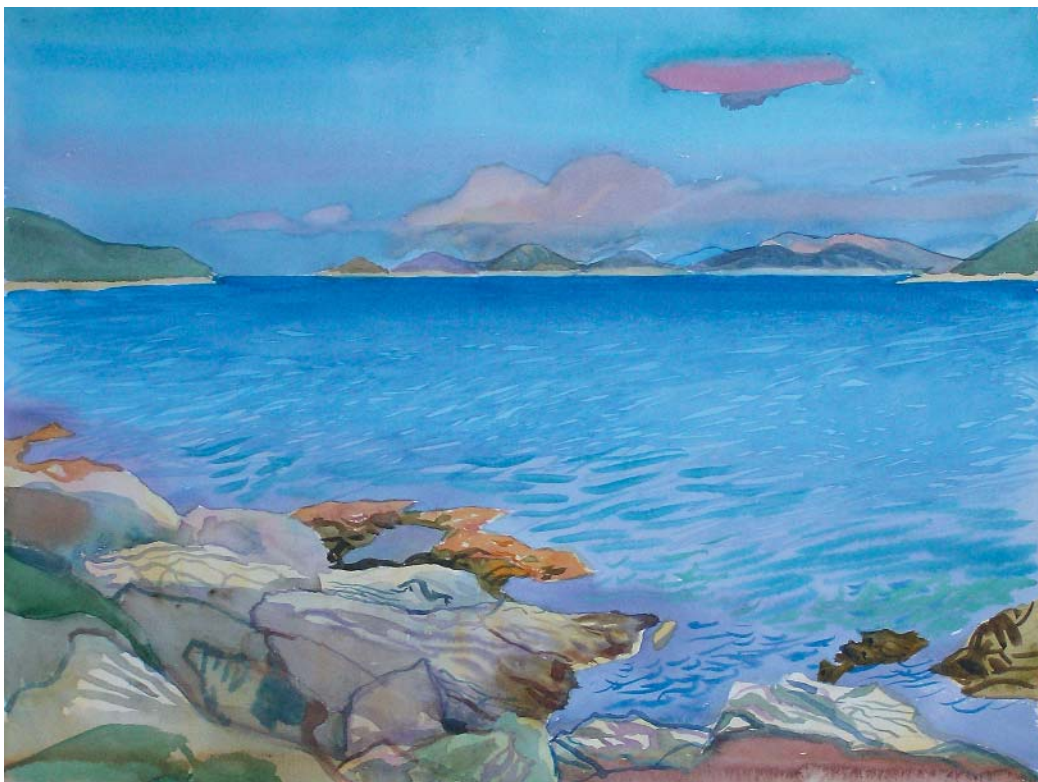
Щоб не витрачати гроші на наше проживання в готелі, господар галереї посадив нас в авто й відвіз до Адриатичного моря. Жили ми в його недобудованій оселі, де на балках під стелею першого поверху були розвішані копчені окости.

Не буду зосереджуватися на описі принад Адриатики — про них написано чимало.

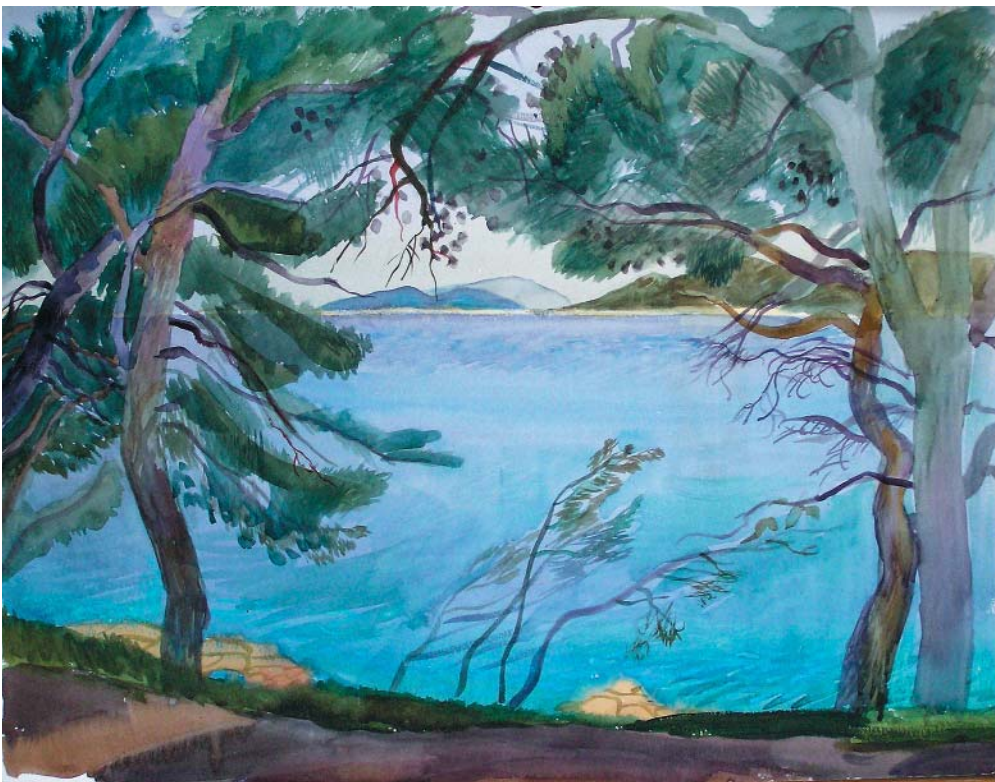
Старий Загреб.
1991 р.
Кольоровий олівець

Адриатика. Ранок.
1991 р.
Акварель

Вєірни тїні. 1991 р. Акварель

Перший промїнь. 1991 р. Акварель

Пїд час наших прогулянок узбережжям Адриатичного моря один із місцевих жителїв, указуючи рукою на морський обрїй, де видїлилися маленькі острївці, промовив: «Там Італїя, але її узбережжя не зрївняється красою з нашим».

Я оцїнив його патріотизм, але не повірив.

Кїлька рокїв потому, прогулюючись зимовим пляжем у Рїміні я переконався, що хорват мав рацію — передї мною простяглася вузька, рївна смужка пляжу з одного боку обмежена залїзницею, з іншого — морем, за яким лежала Хорватїя.

Проте... я йшов рано-вранці пустельним пляжем і вдивлявся в кожну дрібницю... Ось змїєподїбні колїї від двох велосипедїв на мокрому пїску... Ось шматки старих афїш, якї помалу повзуть під легким вїтерцем... Ось назустріч менї, переглядаючи ранкову газету, повільно йде високий сивий чоловик у довгому орному плащі. Попїд ногами в нього метушиться маленький бїлий пїсик. Довга тїнь від людини повільно пливе вздовж берега, підскакуючи від зїткнення з невеликими камїниками й мушлями, якими засїяна мокра смуга прибою.

...Я йшов пляжем, поряд з яким вирїс і знімав свої фїльми великий Федерїко Фелїні.

Ця ранкова прогулянка стала одним із найсильнїших вражень